

BLOGI

EKP:n osto-ohjelman onnistumista mitataan hintavakaudella

4.2.2015 • BLOGI • JENNI HELLSTRÖM

Eurojärjestelmän ja Suomen Pankin toteuttaman rahapolitiikan tavoitteena on huolehtia vakaasta hintojen kehityksestä euroalueella. Tämä tarkoittaa, että taloudessa kokonaisuudessaan hintojen tulisi nousta hieman alle kahden prosentin vauhtia keskipitkällä aikavälillä. Talouden normaaliaikoina vakaasta hintojen kehityksestä huolehtiminen tehdään ohjaamalla pankkien keskuspankista hakeman luoton hintaa. Käytännössä keskuspankki joko nostaa tai laskee korkojaan.

Tämänhetkinen talouden tilanne ei lähihistorian valossa ole normaali. Euroalueella inflaatio on hidastunut merkittävästi samanaikaisesti, kun korkopolitiikan liikkumavara on käytetty eli ohjauskorot ovat nollassa. EKP ja eurojärjestelmän kansalliset keskuspankit – mukaan lukien Suomen Pankki – ostavat maaliskuusta alkaen laajamittaisesti euroalueen valtioiden ja pankkien velkakirjoja, jotta inflaatio palautuisi tavoitteen mukaiseksi.

Velkakirjaostojen avulla lisätään keskuspankkirahan määrää taloudessa. Näin helpotetaan yritysten ja kotitalouksien rahoitusoloja sekä parannetaan rahoituksen saatavuutta euroalueella. Valtionlainat toimivat viitekorkoina useille omaisuuserille, jolloin niiden tuottojen muutokset näkyvät myös näiden omaisuuserien tuotoissa. Rahapolitiikan virityksen erot maailman päävaluuttojen välillä ovat viime aikoina näkyneet dollarin vahvistumisena, mikä puolestaan tukee euroalueen vientiä. Laajamittaisia velkakirjaostoja ovat ennen eurojärjestelmää tehneet muutkin keskeiset keskuspankit. Viimevuotisten osto-ohjelmien vaikutusten reaalityaloudelle voidaan tutkimustiedon valossa katsoa olleen suotuisia.

EKP:n osto-ohjelman tavoitteena ei ole keskuspankin taloudellinen voitto, vaan hintavakauden ja talouden elpymisen varmistaminen. Onnistumista mitataan sillä, miten hyvin poikkeuksellisissa oloissa on kyetty estämään kokonaistalouden kannalta erittäin haitallisia kehityskulkuja. Toimien oikea ajoitus ja laajuus ovat tässä tärkeitä.

Keskuspankin toimintaan liittyy taloudellisia riskejä, joita otetaan kokonaistalouden kannalta suurempien riskien estämiseksi. Suomen Pankin uuden ohjelman puitteissa

ostamien velkakirjojen luottoriskin suuruuteen vaikuttaa ensisijassa Suomen valtion luottokelpoisuus. Korkojen noustessa Suomen Pankin hallussa olevien velkakirjojen markkina-arvo laskee. Näihin riskeihin varaudutaan riittävien pääomien avulla.

Suomen Pankki on kasvattanut viimeisten vuosien aikana johdonmukaisesti riskipuskureitaan. Puskurien riittävyyttä suhteessa taseen riskeihin seurataan säännöllisesti ajanmukaisilla välineillä. Suomen Pankin tase on hyvässä kunnossa sietämään erilaisia, myös rahapolitiikasta tulevia, riskejä. Vuoden 2013 lopun tilanteen mukaiset käytettävissä olevat varaukset ovat 3,3 mrd. euroa ja vararahasto 1,6 mrd. euroa. Vuoden 2014 lopun tiedot julkistetaan tilinpäätöksen valmistuttua maaliskuussa 2015.

KIRJOITTAJA

Jenni Hellström toimii markkina-analyttikkona pankkitoimintaosaston markkinaoperaatioiden toimistossa.

[Jenni.Hellstrom \(at\) bof.fi](mailto:Jenni.Hellstrom@bof.fi)

AVAINSANAT:

- [EKP](#)
- [Rahapolitiikka](#)
- [Vakaus](#)